

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-06-02
Besvaras senast
2021-06-16

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:792 Biogasbilars status som miljöbilar

Som ett led i genomförandet av ändringsdirektiv (EU) 2019/1161 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon har regeringen remitterat förslaget Genomförande av ändringar i direktivet om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. Regeringen föreslår att den svenska miljöbilsdefinitionen ska ändras, trots att den nuvarande miljöbilsdefinitionen infördes så sent som den 1 juli 2020.

Den enda väsentliga förändringen blir att bilar som drivs av fordonsgas inte längre kommer att klassas som miljöbilar. Vänsterpartiet anser att detta är mycket olyckligt. Den fordonsgas som tankas i Sverige består till 95 procent av förnybar biogas som produceras hållbart i vårt närområde och ger mycket stor klimatnytta.

Den svenska gasbranschens mål är att fordonsgasen ska bestå av 100 procent biogas senast år 2023. Redan i dag minskar klimatpåverkan i genomsnitt med över 80 procent då man tankar fordonsgas i stället för bensin. Över 70 procent av vår biogas rötas av svenska rester och avfall, främst gödsel, avloppsslam och matavfall. Att röta biogas av gödsel är ofta en klimatvinst eftersom den hade läckt metan om den i stället spridits på åkrarna. I stort sett ingen biogas i Sverige tillverkas av skogsråvara. Sammantaget är det svårt att tänka sig ett bättre sätt att sluta lokala och regionala kretslopp och samtidigt bidra till fossilfria transporter än att satsa på biogas.

Sverige har under lång tid främjat biogas. Det betalas exempelvis ut 10 000 kronor i bonus vid inköp av gasbilar. Investeringsbidrag till biogasproduktion, uppgradering och gasmackar ges via Klimatklivet. I 2020 års vårandringsbudget sköt regeringen till ytterligare 120 miljoner kronor i produktionsstöd till biogas. Sommaren 2020 godkände EU-kommissionen Sveriges ansökan om att få fortsätta att skattebefria biogas i tio år till. Så sent som i januari 2021 formulerade regeringen målet att minst 75 procent av matavfallet ska tas om hand till växtnäring och biogas senast år 2023.

Med detta i åtanke framstår det som mycket motsägelsefullt att regeringen nu byter fot och vill frånta gasbilarna deras status som miljöbilar. Märkligast av allt är att samma infrastrukturdepartement som skickade ut detta förslag på remiss återigen verkade ömma för gasbilar två veckor senare, då de föreslog att merkostnaden vid besiktningen ska tas bort.

Argument har framförts att vi måste ändra den svenska miljöbilsdefinitionen för att uppfylla ändringsdirektiv (EU) 2019/1161. Det stämmer inte. EU-direktivet säger att minst 38,5 procent av bilarna i offentlig upphandling ska vara rena lätta fordon, vilket i praktiken motsvarar elbilar, vätgasbilar eller laddhybrider som släpper ut högst 50 gram koldioxid per kilometer. Detta krav föreslås skrivas in i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. Därmed är saken klar.

Att dessutom ändra miljöbilsdefinitionen i förordningen (2020:486) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar är överflödigt, eftersom dessa ändå lyder under ovannämnda lag. Den ändring som föreslagits innebär att statliga myndigheter inte alls får upphandla fordonsgasbilar, annat än då särskilda skäl finns att inte välja ett rent lätt fordon.

Det framgår av motiveringen till förslaget till ny miljöbilsdefinition att denna ändring inte behövs för att uppfylla EU:s krav. Vad som däremot inte framgår alls är att förslaget innebär att fordonsgasbilar fräntas sin status som miljöbilar – trots att detta är den enda påtagliga förändringen. Konsekvensen att statliga myndigheter inte längre får upphandla gasbilar annat än i undantagsfall nämns inte med ett ord. Inte heller diskuteras den tydliga negativa signal förslaget sänder till alla kommuner, regioner, företag och privatpersoner: Skaffa inte biogasbilar; regeringen ser ingen framtid i dem. Den uppenbara risken att vi därigenom kväver hela biogasmarknaden berörs inte heller. Sverige behöver en långsiktig politik som styr mot hållbara transporter. Därför anser Vänsterpartiet att regeringens ryckighet gällande miljöbilar är mycket beklaglig. Vi anser att biogasbilar spelar en mycket viktig roll i omställningen av svensk transportsektor. Den signalen borde regeringen tydligt sända ut. Därför borde regeringen dra tillbaka sitt förslag. Vänsterpartiet vill att biogasbilarna fortsatt ska definieras som miljöbilar.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

1. Av vilka skäl anser regeringen att personbilar och lätta lastbilar som drivs av fordonsgas inte bör räknas som miljöbilar enligt förslaget Genomförande av ändringar i direktivet om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster?
2. Har regeringen gjort en konsekvensanalys av förslagets effekter på

- biogasmarknaden?
3. Avser regeringen att lägga fram ett förslag där biogasbilar fortsatt klassas som miljöbilar?

.....

Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander